

**การใช้กากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสีย
ของโรงงานผลิตถุงมือยางเพื่อทดแทนปุ๋ยเคมี
พริณานต์ ศรีสวัสดิ์ 1 และ ดร.รชณี เจษฎาเพชร 2**

1 2 อดีตนักวิทยาศาสตร์ 6ว. สังกัด ส่วนวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ สำนักวิจัยและพัฒนา กรม
ชลประทาน

บทคัดย่อ : ดินในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง จ.ฉะเชิงเทรา เป็นดินเหนียวที่มีความอุดมสมบูรณ์ ปานกลางถึงต่ำ และมีปฏิกิริยาเป็นกรดรุนแรงมาก ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้ค่อนข้างต่ำมาก จนไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จากผลการทดลองใช้ดิน 10 กิโลกรัมต่อกระถาง โดยใช้ปูนมาร์ลปรับปรุง pH ของดินให้มีค่าประมาณ 5.6 แล้วทำการศึกษาปลูกพืชโดยใช้ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 1 ซึ่งมีค่ารับการทดลอง 5 คำรับ การทดลองคำรับละ 4 ซ้ำ โดยคำรับผสมกากตะกอนใช้ในอัตรา 0, 150, 200 และ 250 กรัมต่อกระถาง และคำรับผสมปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ในอัตรา 7 กรัมต่อกระถาง พบว่าผลผลิตถั่วเหลืองที่ได้ให้น้ำหนักเมล็ดโดยเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 1.0, 1.83, 1.65, 1.33 และ 2.30 กรัมต่อกระถางตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตของถั่วเหลืองในคำรับต่าง ๆ จะพบว่า คำรับที่เติมกากตะกอนในอัตรา 250 กรัมต่อดิน 10 กิโลกรัม จะเป็นปริมาณเหมาะสมที่สามารถให้ผลผลิตได้มากที่สุด